

บรรณานุกรม

๑. ภาษาบาลี-ไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๘.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ:

ฉลาดชาย รมิตานนท์. ฝิเจ้านาย. กรุงเทพมหานคร : พายัพออฟเซตพริ้นท์, ๒๕๒๗.

ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และพรวิไล เลิศวิชา. วัฒนธรรมหมู่บ้านไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สร้างสรรค์, ๒๕๓๗.

दनัยไชยโยธา. ลัทธิศาสนาและระบบความเชื่อกับประเพณีนิยมในท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : โอ. เอส.พริ้นติ้งเฮาส์, ๒๕๓๘.

จิตตวณโณ ภิกขุ. ตายแล้วไปไหน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๒.

ทวีวัฒน์ ปุณฺทริกวิวัฒน์. “ไสยศาสตร์ : ปรากฏการณ์ของสังคมไทย”. ใน ไสยศาสตร์ครองเมือง, พิทยา ว่องกุล บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : อัมรินทร์ พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด, ๒๕๔๓.

นายแพทย์สงัน สุวรรณเลิศ. ฝิปอบ-ฝิเข้าในทรรศนะทางจิตเวชศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : บริษัทการพิมพ์, ๒๕๒๙.

นายแพทย์สุวัฒน์ จันทรจำนง. ความเชื่อของมนุษย์เกี่ยวกับปรัชญาและศาสนา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุขภาพใจ, ๒๕๔๐.

นภาจรี นำเบ็ญจพล, อมรรัตน์ จันทรเพ็ญสว่าง. จิตวิทยาศาสนาและความเชื่อและความจริง. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์กองทุนบี.ทราเวน, ๒๕๓๗.

นิภาวรรณ วิรัชนิภาวรรณ. การเข้าทรงและร่างทรงความเชื่อพิธีกรรมและบทบาทที่มีต่อสังคม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๓.

บุญเลิศ เจริญผล. หนินรกรื่องไม่ยาก. เชียงใหม่: ดาราวรรณการพิมพ์, ๒๕๕๓.

บรรจบ บรรณรุจิ. จิต! มโน! วิญญาน!. พิมพ์ครั้งที่๔. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา, ๒๕๓๗.

ปราณี วงษ์เทศ. สังคมและวัฒนธรรมในอุษาคเนย์. กรุงเทพมหานคร : ศิลปวัฒนธรรม, ๒๕๔๓.

มหาลาภ. **เปิดประตูตำหนักทรง : คู่มือแนะนำตำหนักทรงระดับแนวหน้าทั่วเมืองไทย**, ฉบับที่ ๑

และ ๒, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ทานตะวันบุ๊ค, ๒๕๓๘.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). **พจนานุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลศัพท์**. กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖.

_____. **พจนานุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ ๙. กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๓.

_____. **ถ้าอยากพ้นวิกฤตต้องเลิกติดไสยศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : บริษัทธรรมสารจำกัด, ๒๕๔๐.

_____. **พุทธธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๓.

พระสุธีรญาณ, (ณรงค์ จิตตโสภโณ). **พุทธศาสตร์ปริทรรศน์**. กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๑.

พระสัทธัมมโชติกะธัมมาจริยะ. **ปรมัตถโชติกะมหาอภิธัมมัตถสังคหฎีกา**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พระอุตรคณาธิการ (ชวินทร์ สระคำ). **พจนานุกรมบาลี-ไทย**. กรุงเทพมหานคร : บริษัทธรรมสารจำกัด, ๒๕๓๘.

พระเทพเวที. **พจนานุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลศัพท์**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๑.

พระอมรารักษ์ขิต. **สัตตปัพพบุพพิสิกขาและบุพพิสิกขาวรรณนา**. กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๔๐.

พระมหาสมจินต์สมมาปัญญา. **นรกและสวรรค์ในพระพุทธศาสนาเถรวาท**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๔.

ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒**. กรุงเทพมหานคร : บริษัทนานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์, ๒๕๔๖.

วิรัช นิภาวรรณ. **การเข้าทรงและร่างทรง**. กรุงเทพมหานคร : โอเอสพริ้นติ้งเฮ้าส์, ๒๕๓๓.

_____. **การเข้าทรงและร่างทรง**. กรุงเทพมหานคร : โอ เอส พริ้นติ้ง เฮ้าส์, ๒๕๓๓.

ว.จินประดิษฐ์. **อำนาจลึกลับของร่างทรง**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์หอสมุดกลาง ๐๙, ๒๕๓๘.

_____. **อำนาจลึกลับของร่างทรง**. ฉบับมาตรฐานและสมบูรณ์. กรุงเทพมหานคร : รุ่งแสงการพิมพ์, ๒๕๓๘.

วศิน อินทสระ. **อธิบายมิลินทปัญหา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บรรณาคาร, ๒๕๒๘.

สัญญาสัญญาวิวัฒน์, ปาณินิจวิวัฒนา. **ศาสนาและความเชื่อในกรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๖.

สมบุรณ์ สุขสำราญ. **ความเชื่อและศาสนาในสังคมไทย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๓.

สมบุรณ์ สุขสำราญ. **การพัฒนาตามแนวพุทธศาสนา : กรณีศึกษาพระสงฆ์นักพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพิมพ์สวอยจำกัด, ๒๕๓๐.

สุริยา สมุทคุปต์ และคณะ. “ทรงเจ้าเข้าผี : วาทกรรมของสัทธิผีและวิกฤตการณ์ของความทันสมัยในสังคมไทย”. (เอกสารทางวิชาการลำดับที่ ๑๗, ห้องไทยศึกษานิตน์ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา.

สุนทร ณ รังสี. **พุทธปรัชญาจากพระไตรปิฎก**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓.

อมรา พงศาพิชญ์. **“หน่วยที่ ๗ พุทธศาสนาชาวบ้าน”** ในเอกสารการสอนชุดความเชื่อและศาสนาในสังคมไทย. นนทบุรี: สาขาวิชาศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๓

อาสา คำภา. **การเปลี่ยนแปลงของพิธีกรรม และคติความเชื่อ การเลี้ยงผีปู่และย่าแสะ อารักษ์เมืองเชียงใหม่**. สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๒.

อุทัย หิรัญโต. **สารานุกรมศัพท์สังคมวิทยา-มานุษยวิทยา**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๖.

เอกวิทย์ณกลาง. **ภูมิปัญญาล้านนา**. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์, ๒๕๔๔.

(๒) บทความในวารสาร :

ปาปิรุส. “ศาสตร์ปาฏิหารย์”. **อุณมลิต**. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑๐ (มีนาคม ๒๕๔๓) : ๖๙.

ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. ๒๕๒๘. “ผีกับเทคโนโลยีและการผลิตแบบธรรมชาติ”. ใน **ศิลปวัฒนธรรม**. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๔ : ๓๒.

ศิลปะกิจ ดีขันติกุล และจันทรา สุระพินิจ. **บันทึกสนามทรงเจ้าเข้าผีที่โคราช**. พฤษภาคม ๒๕๓๘ – มีนาคม ๒๕๓๙.

เรณู อรรถาเมศร์. “ความเชื่อกับปรากฏการณ์ในสังคม”. (รวมบทความทางด้านวัฒนธรรมเชียงใหม่ : ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูเชียงใหม่ สหวิทยาลัยล้านนา, ๒๕๒๙): ๑.

(๓) บทความในหนังสือพิมพ์ :

ดร.พัฒนา กิตติอาษา. “ทรงเจ้าเข้าผี : วาทกรรมของลัทธิ พิธี และวิกฤตการณ์ของความทันสมัยในสังคมไทย”. ใน **X-Cite ไทยโพสต์**, (๒๘ เมษายน ๒๕๔๓) : ๑-๒.

(๔) หนังสือแปล :

คัมภีร์วิสุทธิมรรค. แปลและเรียบเรียงโดยพระเมธีวราภรณ์ (ยุ้ย อุปสนโต ป.ธ.๙). พิมพ์ครั้งที่ ๑.

Richard Lawrence, Unlock Your Psychic Powers – ศาสตร์แห่งพลัง.แปลโดยสมชายสัมฤทธิ์ทรัพย์. กรุงเทพมหานคร : มาสเตอร์พรีนติ้ง, ๒๕๔๒.

Ted, Andrews, How To Meet and Work with Spirit Guide- พลังต่างมิติ.แปลโดยอันเวส, กรุงเทพมหานคร : บริษัททุนพัลลิกซ์จำกัด, ๒๕๔๑.

ทานาเบ่ ชิกาฮารุ.บุคคลในกระบวนการกลายสภาวะ : ร่างกาย จิตใจ และการย้อย่างทางวัฒนธรรม” สามารถ ศรีจางง(แปล) ศึกษาศาสตรสาร เล่มที่ ๒๑ (กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐) : ๓๔-๕๒.

Denny Sargent, Global Ritualism พิธีกรรมของโลก, แปลโดยทิพยอาภา (นามแฝง), (กรุงเทพมหานคร : บริษัททุนพัลลิกซ์จำกัด, ๒๕๔๒) : ๒๙-๓๕.

อัลเทีย, โรสแมรี่, The Eagle and the Rose - เรื่องจริงของร่างทรง, แปลโดย ฉัตรนกร องค์กรสิ่ง, หน้า ๘๓ – ๒๕๙.

(๕) บทความจากหนังสือ :

เสน่ห์สุภาจิต. “การประชุมวิชาการแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ครั้งที่ ๙” (๒๕๔๗) .

(๖) วิทยานิพนธ์ :

นิภาวรรณ วิรัชนิภาวรรณ.” ร่างทรง : บทบาทที่มีต่อสังคมปัจจุบัน กรณีศึกษาที่อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปกร, ๒๕๓๒.

พระมหาวิศักดิ์ไครบุตร. “ดิรัจฉานวิชา : ศึกษาเชิงวิเคราะห์ทรรศนะ และแนวปฏิบัติในสังคมไทย”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๔.

ภาณุพงศ์ อุดมศิลป์. “พิธีบวงสรวงเจ้าแม่สองนาง:พิธีกรรมที่นำไปสู่ความสมานฉันท์ของกลุ่มชนเวียดนามกับกลุ่มชนชาวไทยในจังหวัดมุกดาหาร” ภาควิชาภาษาไทย และภาษาตะวันออกคณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นิสิตระดับดุขฎิบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทยสาขาดิชนวิทยาคณะอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๓.

พระเพียรวิทย์ อดตสนโต (โอชาวัฒน์). “การศึกษาความเชื่อและพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาของร่างทรง : กรณีศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๘.

พระมหาประคัตต์ อคฺคปณฺโณ (ชั่งแสง). “ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์กับกฎแห่งกรรมของชาวพุทธไทยในปัจจุบัน”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสนมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๑.

พระมหาสมจินต์ สมมาปณฺโณ. “นรกและสวรรค์ในพระพุทธศาสนาเถรวาท”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสนมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๓.

สุวิทย์ ทองศรีเกตุ. “การศึกษาวิเคราะห์อิทธิพลของศาสนาพราหมณ์ที่มีต่อพฤติกรรมทางศาสนาของพุทธศาสนิกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช”. **วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๒๓.

พระมหานิกัร สุวรรณดี. “การศึกษาวิเคราะห์หลักความเชื่อเรื่องระบบวรรณะของชาวฮินดูในประเทศไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีชาวฮินดูและนักศึกษาศาสนาในกรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๔.

นุชฎาภรณ์ แก้วรักษา. “การดำรงอยู่ของการทรงเจ้าในชุมชนชนบท”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. (การศึกษานอกระบบ). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๗.

พัฒนา กิติอาษา. “ทรงเจ้าเข้าผีในวัฒนธรรมสุขภาพไทย”. **รายงานการวิจัย** โครงการวิจัยความหลากหลายของวัฒนธรรมสุขภาพในไทย. ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) เขตตลิ่งชัน : กรุงเทพมหานคร, ๒๕๔๔.

เอกสิทธิ์ ไชยปิน. “ม้าขี่ ลูกเลี้ยง และผีเจ้านายในจังหวัดเชียงใหม่”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาพัฒนาสังคม. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๖.

ศิราพรฐิตะฐานม.ป.ป. :๒๘. อ้างอิงในพระมหาทวีศักดิ์ไครบุตร. “ดิรัจฉานวิชา : ศึกษาเชิงวิเคราะห์วรรณคดีและแนวปฏิบัติในสังคมไทย”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๔.

(๗) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ :

ประเพณีไทยดอทคอม. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.prapayneethai.com>. HYPERLINK "http://www.prapayneethai.com. [๘ มี.ค.๒๕๕๙].

ศ. ธรรมทัสสี. “การทรงเจ้า ทรงลัมภเวสี ทรงอสุรกาย ทรงคน มีจริงหรือหลอกหลวง”. ศ. ธรรมทัสสี : พุทธธรรม นำไทย. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://sites.google.com/site/thraphyakrmnususy/kar-thrng-cea-thrng-samphwe-si-thrng-xsurkay-thrng-khn-mi-cring-hrux-hlxk-lwng>, [๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗].

สรรพเพชญ์ ธรรมาธิกุล. **ความจริงความลับเรื่องการเข้าทรง**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :
www.suriyunjuntra.com [๒๓ เมษายน ๒๕๕๕].
[http : //www.s-upton.com/mental.htm](http://www.s-upton.com/mental.htm), ๒๐๐๒ – ๒๖/๓/๒๕๕๖.

(๘) สัมภาษณ์ :

สัมภาษณ์นายประพันธ์ ขจรคำ ร่างทรงของปู่ฤาษีดาทิพย์, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙.

สัมภาษณ์แม่ศรีร่างทรงพระแม่อุมา, ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙.

สัมภาษณ์นายสรตติพงษ์ วรธรรม ร่างทรงเจ้าพ่อผาหลวง, ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙.

สัมภาษณ์นางอำไพ เจ, ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙.

สัมภาษณ์นางนิอร ใจคลองแคล้ว, ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙.

สัมภาษณ์นางสมจิต สมบัติเชื้อ, ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙.

สัมภาษณ์นางสาวนพชลย์ เจริญพาณิชย์, ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙.

สัมภาษณ์นางจินตนา สันทัดชนะทิม, ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙.

สัมภาษณ์นายทองใบแสงแก้ว, ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

๒. ภาษาอังกฤษ

Capazano.V and Vivian Garrison (Eds).**Cases Studies in Spirit Possession**. New York :
 John Willey & Sons. Inc., 1977.

Allan Kardec, **Spiritist Magazine**, February, 1859. .

Ted, Andrews, How To Meet and Work with Spirit Guide -

Irvine, Walter. “Decline of Village Spirit Cults and Growth of Urban spirit mediumship
 : the Persistence of Spirit Beliefs, the Position of Women and
 Modernization.” *Mankind*” 14, 4 (August 1984): 317-19.